

Súd: Mestský súd Bratislava IV
Spisová značka: B1-10C/38/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1110226046
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Vladimír Sedmohradský
ECLI: ECLI:SK:MSBA4:2024:1110226046.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava IV sudcom Mgr. Vladimírom Sedmohradským v spore žalobcu: A. I., E. B. XX.XX.XXXX, I. Š. X, XXX XX I., zastúpený: PAČINDA AK s. r. o., so sídlom Lesná 12, 900 44 Tomášov, proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom Štúrova 2, 812 85 Bratislava, o náhradu škody v sume 3.429,29 EUR s príslušenstvom,

rozhodol:

I. Súd konanie v časti žalovanej sumy 256,36 EUR s úrokom z omeškania vo výške 2% ročne zo sumy 256,36 EUR odo dňa 01.04.2010 do zaplatenia zastavuje.

II. Žalovaný je do tridsiatich dní od právoplatnosti rozsudku povinný zaplatiť žalobcovi sumu 2.631,97 EUR s úrokom z omeškania vo výške 2% ročne zo sumy 2.631,97 EUR od 01.04.2010 do 22.05.2015 a s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 2.631,97 EUR od 23.05.2015 do zaplatenia.

III. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietá.

IV. Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 53,5%.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručanou tunajšiemu súdu (predtým Okresný súd Bratislava I) dňa 02.06.2010 sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky na náhradu škody vo výške 3.429,29 EUR s úrokom z omeškania vo výške 2% ročne od 01.04.2010 do zaplatenia. V žalobe uviedol, že škoda mu bola spôsobená nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“). Žalobu odôvodnil tým, že dňa 15.12.2005 bolo mu bolo uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ, Úradu justičnej a kriminálnej polície odboru skráteného vyšetrovania v Nitre, sp. zn. ČVS: F. vznesené obvinenie pre trestný čin všeobecného ohrozenia. Dňa 04.05.2006 Okresná prokuratúra v Nitre podala voči žalobcovi obžalobu pre trestný čin všeobecného ohrozenia podľa ustanovenia § 180 Trestného zákona. Po prejednaní veci bol žalobca dňa 23.04.2007 rozsudkom Okresného súdu v Nitre sp. zn. 4T/29/2006, uznaný vinným zo spáchania trestného činu všeobecného ohrozenia. Žalobca voči predmetnému rozsudku prvej inštancie podal opravný prostriedok. Krajský súd v Nitre rozsudkom sp. zn. 4To/12/2008 zo dňa 29.04.2008 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a žalobcu spod obžaloby oslobodil. Následkom nezákonného rozhodnutia, za ktoré žalobca označil odsudzujúci rozsudok Okresného súdu v Nitre sp. zn. 4T/29/2006 zo dňa 23.04.2007, vznikla žalobcovi škoda vo výške 3.429,29 EUR pozostávajúca z trov obhajoby, cestovného, stravného a ušlej mzdy. Žalobca v žalobe, resp. ďalších podaniach tieto nároky podrobne rozpísal a zdôvodnil, avšak vzhľadom na to, že žalobný návrh bol neskôr v konaní zmenený (viď odsek 12 nižšie), resp. nie všetky nároky boli v konaní sporné, súd jednotlivé nároky žalobcu uvádza až v odsekoch 29 až 38 nižšie.

2. Pôvodný žalovaný žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Nakoľko argumentácia žalovaného, ale aj označenie žalovaného sa následne v konaní menili, súd v odôvodnení tohto rozsudku najprv stručne uvedie rozhodnutia prijaté v spore a až následne zhrnie konečnú argumentáciu žalovaného po vyriešení procesných otázok.

3. Súd prvej inštancie v poradí prvým rozsudkom č. k. 21C/95/2010-76 zo dňa 09.10.2012 žalobu z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaného zamietol. Tento rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 8Co/511/2012-92 zo dňa 30.09.2017. Dovolanie žalobcu bolo uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd“) sp. zn. 2Cdo/161/2015 zo dňa 14.12.2015 odmietnuté. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústavný súd“) nálezom č. k. II.ÚS 675/2016-33 zo dňa 12.01.2017 uznesenie Najvyššieho súdu zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie. Ústavný súd v náleze uviedol, že Najvyšší súd porušil základné právo žalobcu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ústavný súd konštatoval, že so závermi Najvyššieho súdu uvedenými v uznesení, ktorým bolo dovolanie žalobcu odmietnuté, nebolo možné súhlasiť. Podľa ustanovenia § 79 ods. 1 piatej vety Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O.s.p.“) platného a účinného v rozhodnom období, ak je účastníkom štát, návrh musí obsahovať označenie príslušného štátneho orgánu, ktorý bude za štát konať. V súlade s ustanovením § 43 ods. 1 O.s.p. sudca alebo poverený zamestnanec uznesením vyzve účastníka, aby nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorú určí, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní. V uznesení uvedie, ako treba opravu alebo doplnenie vykonať. Ak ide o podanie, ktoré by mohlo byť podľa svojho obsahu návrhom na začatie konania, odošle súd uznesenie do 60 dní odo dňa doručenia takéhoto podania. Ústavný súd poznamenal, že všeobecný súd mal vykladať a používať ustanovenie § 43 ods. 1 a 2 O.s.p. v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu a súčasne mal vychádzať z toho, že všeobecné súdy majú poskytovať v občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov. Konštatoval, že v ďalších častiach O.s.p. bola zakotvená osobitná poučovacia povinnosť súdu (napr. § 43 ods. 1, § 49 ods. 5 a § 52 ods. 1), ktorou bolo súdu výslovne uložené, aby v konkrétnych procesných situáciách osobitne poučil účastníka, a to v záujme ochrany jeho záujmov. Poučovacia povinnosť uvedená v ustanovení § 43 ods. 1 O.s.p. smerovala k tomu, aby boli vady žaloby odstránené, a preto bol súd povinný žalobcu poučiť, ako opravu alebo doplnenie žaloby vykonať; po splnení tejto povinnosti všeobecným súdom záleží už len na účastníkovi konania, či tieto vady odstráni alebo či bude jeho podanie odmietnuté (pozri I. ÚS 540/2015). Ústavný súd ďalej uviedol, že už zo samotnej žaloby vyplýva, že sa ňou žalobca domáhal zaplataenia finančnej sumy z titulu náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci v súlade so zákonom č. 514/2003 Z.z., z ktorého je v súlade s § 1 a § 3 ods. 1 písm. a) zrejma zodpovednosť štátu, aj keď v žalobe označil za pasívne legitimovaný subjekt Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, teda orgán, ktorý je oprávnený v mene štátu konať.

4. V súlade s nálezom Ústavného súdu Najvyšší súd uznesením č.k. 2Cdo/48/2017-135 zo dňa 30.03.2017 zrušil obe rozhodnutia súdov nižších stupňov a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie s tým, že tento bol povinný rešpektovať závery Ústavného súdu. Súd prvej inštancie v súlade s vyššie uvedeným záväzným právnym názorom vyzval žalobcu na odstránenie väd žaloby. Žalobca následne za žalovaného označil Slovenskú republiku, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky.

5. Súd prvej inštancie v poradí druhým rozsudkom č. k. 10C/38/2017-254 zo dňa 11.03.2019 žalobu opätovne zamietol a žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobe nebolo možné vyhovieť z dôvodu, že Krajský súd v Nitre v rozsudku sp. zn. 4To/12/2008 zo dňa 29.04.2008 rozsudok súdu Okresného súdu v Nitre nezrušil pre jeho nezákonnosť. Žalobca bol Krajským súdom v Nitre oslobodený s poukazom na ustanovenie § 2 ods. 4 Trestného poriadku, ktorou je zásada prezumpcie nevinoty a teda pravidlo „in dubio pro reo“ - v pochybnostiach v prospech obvineného. Z tohto pravidla vyplýva pre súd povinnosť rozhodnúť v prospech obvineného, ak ostanú dôvodné pochybnosti o niektorej otázke, ktoré nemožno odstrániť vykonaním ďalších dostupných dôkazov. Odvolací súd však v rozsudku konštatoval, že žalobca sa protiprávneho konania dopustil, no vec z dôvodu premlčania nepostúpil príslušnému správneho orgánu na prejedanie. Pri osvedčení nároku na náhradu škody musia byť jednoznačne a kumulatívne preukázané všetky atribúty vzniku zodpovednosti štátu za vznik uplatneného nároku vrátane zrušenia rozhodnutia orgánu verejnej moci

bolo pre nezákonnosť. Nepostačuje iba pravdepodobný záver o splnení niektorej z podmienok vzniku zodpovednosti štátu za škodu. Súd prvej inštancie v konaní nemal preukázaný prvý predpoklad vzniku zodpovednosti žalovaného za vznik uplatnených nárokov žalobcom. Súd na základe vykonaného dokazovania nemohol považovať za nezákonný rozsudok Okresného súdu v Nitre sp. zn. 4T/29/2006 zo dňa 10.10.2007. Podľa ustanovenia § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní. Tento nárok však vzniká len za splnenia podmienky, podľa ustanovenia § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. podľa ktorého, ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu. V súlade so zásadou prezumpcie správnosti rozhodnutí nie je súd v konaní o náhradu škody titulom zodpovednosti štátu za vznik škody oprávnený sám posudzovať zákonnosť rozhodnutia vydaného orgánom verejnej moci v trestnom konaní a podmienka nezákonnosti rozhodnutia je splnená len vtedy, ak bolo toto právoplatné rozhodnutie skutočne ako nezákonné zrušené alebo zmenené príslušným nadriadeným orgánom. Nezákonnosť rozhodnutia musí byť konštatovaná príslušným orgánom, pričom vyslovenie nezákonnosti musí byť súčasťou jeho autoritatívneho výroku. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu. Keďže v konaní nebola preukázaná existencia právoplatného rozhodnutia, ktoré bolo neskôr zrušené pre nezákonnosť, súd žalobu zamietol.

6. Po podaní odvolania zo strany žalobcu vo veci opätovne rozhodoval Krajský súd v Bratislave. Tento uznesením č.k. 14Co/169/2019-309 zo dňa 04.04.2023 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Odvolací súd sa v prvom rade vyjadril k subjektu, ktorý má v konaní konať za žalovanú Slovenskú republiku. Poukázal na to, že ak v trestnom konaní, ktoré sa neskončilo právoplatným odsúdením obžalovaného, prokurátor zamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a podal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu, orgánom konajúcim v mene štátu vo veci náhrady škody podľa § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z. je od 01.01.2013 Generálna prokuratúra Slovenskej republiky. Na prípadnú zmenu orgánu konajúceho v mene štátu prihliadne v takomto konaní súd z úradnej povinnosti. V danej veci prokurátor zamietol sťažnosť žalobcu proti uzneseniu vyšetrovateľa o vznesení obvinenia, a podal vo veci obžalobu. V konečnom dôsledku teda platí, že žalobca nebol so svojou sťažnosťou proti uzneseniu o vznesení obvinenia úspešný a obvinenie mu zrušené nebolo - bola naňho podaná obžaloba. Ide teda o stav predpokladaný v § 4 ods. 1 písm. b) bod 1 zákona č. 514/2003 Z. z. účinného v čase konania a rozhodovania súdu, kedy v mene štátu ako orgán mala vystupovať Generálna prokuratúra SR, keďže sťažnosť žalobcu proti uzneseniu o vznesení obvinenia bola prokurátorom zamietnutá a bola naňho podaná obžaloba na príslušný súd. Iba ak by prokurátor sťažnosti vyhovel a obžalobu nepodal, orgánom oprávneným konať za štát by bolo Ministerstvo vnútra SR. V danej veci teda orgánom oprávneným konať za štát bola prioritne Generálna prokuratúra SR a nie Ministerstvo spravodlivosti SR. Keďže však žiadosť o predbežné prerokovanie nároku, doručená Ministerstvu spravodlivosti SR, nebola týmto orgánom postúpená na vybavenie Generálnej prokuratúre SR podľa § 4 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z., žalobca mohol byť v oprávnenom presvedčení, že Ministerstvo spravodlivosti SR je skutočne orgánom oprávneným konať v tejto veci za štát. Odvolací súd tak uložil po zrušení rozhodnutia súdu prvej inštancie povinnosť vyhodnotiť, či v danej veci má za štát konať Generálna prokuratúra SR podľa § 4 ods. 1 písm. b) bod 1 zákona č. 514/2003 Z. z. alebo či má konať Ministerstvo spravodlivosti SR podľa § 4 ods. 3 citovaného zákona a teda, s ktorým orgánom ďalej bude vo veci konať s tým, že účinky podanej žiadosti (§ 15) zostávajú zachované.

7. Odvolací súd sa ďalej zaoberal vecou samou, t.j. skutočnosťou, či existovalo právoplatné nezákonné rozhodnutie, z ktorého mohol žalobca vyvodzovať svoj nárok na náhradu škody. Odvolací súd uviedol, že žalobca síce označil za nezákonné rozhodnutie rozsudok Okresného súdu v Nitre, ktorým bol uznaný za vinného zo spáchania trestného činu všeobecného ohrozenia (v dôsledku oslobodzujúceho rozsudku odvolacieho Krajského súdu v Nitre), avšak to nič nemení na tom (najmä s ohľadom na skutkové vymedzenie nároku žalobcom v žalobe, podľa ktorého škoda mala žalobcovi vzniknúť z dôvodu nezákonného vedenia trestného stíhania voči jeho osobe), že nezákonným tu bolo samotné uznesenie o vznesení obvinenia. Samotný odsudzujúci rozsudok Okresného súdu v Nitre nemohol byť považovaný za nezákonné rozhodnutie práve z dôvodu, že nešlo o rozhodnutie právoplatné. Odvolací súd vo vzťahu k založeniu zodpovednosti štátu uznesením o vznesení obvinenia, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením obvineného poukázal na ustálenú judikatúru

Najvyššieho súdu, a to najmä na uznesenie sp. zn. 4MCdo/15/2009 z 18.08.2010, ktoré bolo jeho prerokovaní občianskoprávnym kolégiom publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 37/2014. Od jeho publikovania sa rozhodovacia prax najvyššieho súdu ustálila (nie je rozdielna) v tom, že vtedy, keď došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa preto posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom zákonnosti začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania.

8. S poukazom na vyššie uvedené závery odvolací súd uzavrel, že uznesenie vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ, Úradu justičnej a kriminálnej polície odboru skráteneho vyšetrovania v Nitre, sp. zn. ČVS: ORP-XXXX/X-OSV-NR-XX o vznesení obvinenia bolo rozhodnutím nezákonným v zmysle § 6 zákona č. 514/2003 Z. z., nakoľko žalobca bol spod obžaloby právoplatne oslobodený a to z dôvodu, že jeho konanie nebolo trestným činom. Oslobodenie spod obžaloby potom znamená, že výsledky trestného (prípravného) konania ukazujú, že nešlo o trestný čin, čo zároveň znamená, že podozrenie zo spáchania trestného činu sa nepotvrdilo a vyšla najavo nezákonnosť rozhodnutia o vznesení obvinenia. Bolo potom irelevantným, že v čase vydania tohto rozhodnutia sa vyšetrovateľovi javilo pravdepodobným (dôvodným), že došlo k spáchaniu trestného činu a že ho spáchal žalobca (§ 206 TP), keďže sa neskôr nepotvrdil tento predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným (žalobcom). Ako už bolo uvedené, ak došlo k oslobodeniu obžalovaného (žalobcu) spod obžaloby z dôvodu, že skutok, pre ktorý mu bolo vznesené obvinenie (a podaná obžaloba) nie je trestným činom, uznesenie, ktorým mu bolo obvinenie vznesené je vždy nezákonné, zasahujúce do základných práv jednotlivca (bez ohľadu na to, že tu mohlo dôjsť k spáchaniu priestupku). Na základe tohto konštatovania odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a pri opätovnom prejednaní veci mu uložil povinnosť vychádzať z toho, že uznesenie vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ, Úradu justičnej a kriminálnej polície odboru skráteneho vyšetrovania v Nitre, sp. zn. ČVS: ORP-XXXX/X-OSV-NR-XX je nezákonným rozhodnutím.

9. Nad rámec odvolacích dôvodov sa odvolací súd vyjadril aj k jednotlivým nárokom žalobcu. Uviedol, že náhrada škody v prípadoch nezákonného vedenia trestného stíhania potom nepochybne zahŕňa aj náhradu vynaložených trov konania, ktoré poškodenému v danom trestnom konaní vznikli, pričom na účely náhrady škody za zodpovednosť štátu treba za účelne vynaložené náklady poškodeným na zaplatenie odmeny advokátovi na obhajobu považovať náklady v rozsahu tarifnej odmeny. Náhrada škody je v tomto prípade limitovaná úkonmi, resp. nákladmi na nich, ktoré boli pri obhajobe vynaložené účelne. Účelnosť vynaložených nákladov na trovy obhajoby znamená aj to, že štát nie je povinný znášať náklady v podobe neprimerane dohodnutých zmluvných odmien medzi advokátom a poškodeným, ktoré niekoľko násobne prevyšujú odmenu mimozmluvnú. Pre účely náhrady škody treba preto za účelne vynaložené náklady poškodeným na zaplatenie odmeny advokátovi na obhajobu považovať náklady v rozsahu tarifnej odmeny. Žalobca v danej veci tvrdí, že zaplatil svojmu obhajcovi, ktorý ho zastupoval v trestnom konaní sumu 1.098,99 EUR, ktorá mala predstavovať výlučne tarifnú odmenu advokáta za jeho zastupovanie v predmetnom trestnom konaní, určenú podľa vyhlášky o advokátoch. Ak sa preukáže, že suma 1.098,99 EUR skutočne predstavuje tarifnú odmenu advokáta a že ju žalobca svojmu advokátovi uhradil, bude tento nárok dôvodným. Rovnako dôvodným bude potom i nárok žalobcu na cestovné náhrady a stravné za jeho účasť na procesných úkonoch v trestnom konaní, ak jeho vyčíslenie bude zodpovedať vyhláške o cestovných náhradách a ak sa zároveň preukáže, že žalobca sa skutočne všetkých úkonov trestného konania, ktorých sa uplatnený nárok týka, aj zúčastnil. Tieto náklady totiž možno považovať za náklady vynaložené v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím o vznesení obvinenia. Pokiaľ však ide o ušlú mzdu (za 5 dní), táto sa odvolaciemu súdu nejavila dôvodnou, nakoľko táto by mala byť krytá práve preplatením dovolenky.

10. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP). V novom konaní uložil súdu prvej inštancie povinnosť najskôr vyriešiť, s ktorým orgánom štátu má vo veci konať a následne povinnosť pri rozhodovaní vychádzať z toho, že uznesenie vyšetrovateľa o vznesení obvinenia žalobcovi je nezákonným rozhodnutím na účely posudzovania nároku žalobcu na náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. Následne mal súd posúdiť opodstatnenosť uplatnenej škody a jej výšky, ako i to, či táto bola žalobcovi spôsobená v priamej príčinnej súvislosti s nezákonným vedením trestného stíhania voči nemu.

11. Viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, resp. predchádzajúcimi rozhodnutiami Ústavného súdu a Najvyššieho súdu v konaní, súd prvej inštancie súd vo veci vykonal dokazovanie, vec opätovne právne posúdil a dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná.

12. Podaním zo dňa 22.05.2018 doručeným súdu dňa 23.05.2018 žalobca upravil žalobný návrh. Súd podľa obsahu toto podanie vyhodnotil aj ako čiastočné späťvzatie žaloby v zmysle § 145 ods. 2 CSP, nakoľko žalobca týmto podaním znížil žalovaný nárok o sumu 256,36 EUR. Žalobca si oproti pôvodne žalovanej sume prestal uplatňovať sumu 123,23 EUR súvisiacu s právnym zastúpením pri úkone „návrh na vykonanie dôkazov 29.05.2006“ a taktiež cestovné náklady vo výške 133,13 EUR. Keďže žaloba bola v sume 256,36 EUR spolu s úrokom z omeškania vzatá späť, súd v súlade s § 145 ods. 2 CSP v tomto rozhodnutí vo veci samej konanie prvým výrokom tohto rozsudku v tejto časti zastavil.

13. Konanie tak pokračovalo vo vzťahu k žalovanej sume 3.172,93 EUR, ktorá pozostávala z nároku na náhradu škody vo forme nákladov na trovy právneho zastúpenia vo výške 975,76 EUR, cestovných nákladov vo výške 2.024,98 EUR a nákladov na dovolenku vo výške 172,19 EUR. Vyššie uvedeným podaním zároveň žalobca upravil žalobný návrh v časti úrokov z omeškania, a to tak, že zo zvyšnej žalovanej sumy 3.172,93 EUR požadoval úrok z omeškania vo výške 9% ročne od 29.04.2008, nakoľko v tento deň bol vyhlásený oslobodzujúci rozsudok Krajského súdu v Nitre. Súd uznesením prijatým na pojednávaní dňa 23.05.2018 zmenu žalobného návrhu pripustil (č.l. 172) a v konaní tak rozhodoval o zmenenom žalobnom návrhu.

14. Súd vo veci vykonal dokazovanie nasledovnými listinnými dôkazmi: žiadosť o predbežné prerokovanie nároku zo dňa 07.09.2009 a urgencia zo dňa 29.03.2010 s doručenkami (č.l. 5 až 10), technický preukaz motorového vozidla (č.l. 10 až 11), výplatné pásky žalobcu za mesiace jún 2007 a október 2007 (č.l. 12), príjmový doklad advokáta Ľubomíra Samuela na sumu 1.098,99 EUR zo dňa 25.08.2009 (č.l. 13), vyúčtovanie advokáta za právne služby zo dňa 20.08.2007 (č.l. 14 až 15), pracovná zmluva a mzdový výmer žalobcu (č.l. 16 až 20), rozpis náhrady straty zárobku (č.l. 22), výpočet účelne vynaložených cestovných nákladov žalobcu (č.l. 176) a výpočet náhrady za nútené čerpanie dovolenky (č.l. 178). Súd taktiež ako dôkazy vykonal stranami navrhnuté dokumenty z trestného spisu 4T/29/2006 vedeného Okresným súdom Nitra, a to najmä: rozsudok Okresného súdu Nitra sp. zn. 4T/29/2006 zo dňa 10.10.2007 (č.l. 23 až 28), rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 4To/12/2008 zo dňa 29.04.2008 (č.l. 29 až 31) a všetky listiny, z ktorých bolo možné preukázať účasť žalobcu alebo jeho právneho zástupcu na úkonoch v trestnom konaní.

15. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že dňa 15.12.2005 bolo žalobcovi uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ, Úradu justičnej a kriminálnej polície odboru skráteného vyšetrovania v Nitre, sp. zn. ČVS: ORP-XXXX/X-OSV-NR-XX vznesené obvinenie pre trestný čin všeobecného ohrozenia. Neskôr bola voči žalobcovi podaná obžaloba, spod ktorej bol po odsudzujúcom rozsudku Okresného súdu Nitra právoplatne oslobodený rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 4To/12/2008 zo dňa 29.04.2008. V trestnom konaní bol zastúpený advokátom JUDr. Ľubomírom Samuelom, ktorý mu dňa 20.08.2009 vyúčtoval odmenu za právne zastupovanie vo výške 1.098,99 EUR; túto odmenu žalobca zaplatil dňa 25.08.2009, o čom mu advokát vystavil príjmový doklad. Z dokazovania obsahom trestného spisu mal súd za preukázané, že žalobca alebo jeho advokát sa zúčastnili všetkých úkonov, vo vzťahu ku ktorým bol podaný žalobný návrh (po pripustení jeho zmeny). Ostatné náklady boli medzi stranami sporné a súd sa k nim vyjadruje osobitne nižšie.

16. Súd vo veci v prvom rade vyhodnotil subjekt, ktorý v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. koná vo veci v mene Slovenskej republiky. Súd v súlade s právnym názorom vysloveným odvolacím súdom dospel k záveru, že mene Slovenskej republiky koná v zmysle § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z.z. Generálna prokuratúra SR, nakoľko škodu spôsobil štátny orgán v trestnom konaní. V mene Slovenskej republiky nemôže konať Ministerstvo vnútra SR podľa § 4 ods. 1 písm. b) bod 1. zákona č. 514/2003 Z.z., nakoľko vo veci došlo k podaniu obžaloby. Tieto závery vyslovil už odvolací súd a súd prvej inštancie nepovažuje za potrebné k podrobnému a logickému zdôvodneniu odvolacieho súdu čokoľvek dodávať. Na určenie orgánu konajúceho v mene štátu zároveň nemá vplyv ustanovenie § 4 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého „Ak bol nárok na náhradu škody uplatnený na orgáne, ktorý nie je príslušný vo veci konať podľa odsekov 1 a 2, je tento orgán povinný bezodkladne postúpiť žiadosť (§ 15) príslušnému orgánu a upovedomiť o tom žiadateľa.“. V konaní nebolo sporné, že žalobca svoju

žiadosť adresoval Ministerstvu spravodlivosti SR, ktoré na jeho požiadavku nereagovalo a napriek svojej zákonnej povinnosti žiadosť ako nepríslušný orgán bezodkladne nepostúpilo. Skutočnosť, že ministerstvo si nesplnilo túto povinnosť, nemá vplyv na určenie subjektu konajúceho v mene žalovaného, a týmto subjektom je podľa § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z.z. Generálna prokuratúra SR.

17. Súd ďalej preskúmal splnenie formálnej podmienky na podanie žaloby v tejto veci, ktorou je podanie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody na príslušnom orgáne v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. Súd mal za preukázané, že žalobca požiadal dňa 07.09.2009 Ministerstvo spravodlivosti SR o predbežné prerokovanie nároku, pričom žiadosť bola ministerstvu doručená dňa 09.09.2009. Následne listom zo dňa 29.03.2010 doručeným ministerstvu dňa 30.03.2010 urgoval odpoveď na žiadosť. Táto skutočnosť nebola medzi stranami sporná. Z predloženej žiadosti bolo zároveň preukázané, že predbežne prerokovaný nárok sa zhodoval s nárokom požadovaným žalobcom v tomto konaní pri podaní žaloby. Žalobca tak túto podmienku na uplatnenie nároku na náhradu škody splnil.

18. Otázka existencie nezákonného rozhodnutia v zmysle § 6 zákona č. 514/2003 Z.z. bola v konaní rovnako vyriešená odvolacím súdom. V zmysle právne záväzného názoru odvolacieho súdu bolo takýmto rozhodnutím na účely zákona č. 514/2003 Z.z. uznesenie vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ, Úradu justičnej a kriminálnej polície odboru skráteného vyšetrovania v Nitre, sp. zn. ČVS: ORP-XXXX/X-OSV-NR-XX zo dňa 15.12.2005, ktorým bolo žalobcovi vznesené obvinenie pre trestný čin všeobecného ohrozenia. Odvolací súd tento svoj záver podrobne zdôvodnil. Tunajší súd podstatnú časť odôvodnenia odvolacieho súdu zhrnul v odsekoch 7 a 8 vyššie a nepovažuje tak za potrebné k tomuto zdôvodneniu čokoľvek dodávať.

19. Súd tak pristúpil k skúmaniu jednotlivých nárokov žalobcu. Keďže vo vzťahu k existencii nezákonného rozhodnutia bol viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, ktorý existenciu nezákonného rozhodnutia ako základného predpokladu náhrady škody zo strany štátu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. potvrdil, súd pristúpil k skúmaniu existencie škody a príčinnej súvislosti medzi škodou a nezákonným rozhodnutím.

20. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z.: „Uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.“

21. Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z.: „Náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.“

22. Podľa § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z.: „Súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.“

23. Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z.: „Právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie.“

24. Podľa § 19 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.: „Najneskôr sa právo na náhradu škody premlčí za desať rokov odo dňa, keď bolo poškodenému doručené (oznámené) rozhodnutie, ktorým mu bola spôsobená škoda; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví alebo škodu spôsobenú rozhodnutím podľa § 7 a 8.“

25. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka: „Právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.“

26. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka: „Pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.“

27. Pred preskúmaním nárokov žalobcu sa súd vysporiadal s námietkou premlčania vznesenou žalovaným. Žalovaný v podaní zo dňa 29.01.2024 uviedol, že žalobca až v podaní z 10.10.2017 označil za žalovaného štát, t.j. Slovenskú republiku. V tom čase podľa žalovaného uplynula trojročná premlčacia lehota uvedená v § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., nakoľko poškodený sa podľa žalovaného dozvedel o škode dňa 29.04.2008. Žalovaný rovnako tvrdil, že v danom čase uplynula aj desaťročná objektívna premlčacia lehota určená v § 19 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., nakoľko uznesenie o vznesení obvinenia bolo žalobcovi doručené dňa 15.12.2005.

28. Súd námietku premlčania vo vzťahu k celému nároku nepokladal za dôvodnú. Hoci je pravda, že žalobca pôvodne v žalobe označil za žalovaného nesprávny subjekt, t.j. Ministerstvo spravodlivosti SR a nie štát, táto skutočnosť nemá vplyv na to, že nárok treba považovať za riadne uplatnený už dňa 02.06.2010, t.j. v deň podania žaloby. Ako súd uviedol vyššie, žaloba bola práve z dôvodu nesprávneho označenia žalovaného pôvodne zamietnutá, avšak toto rozhodnutie bolo neskôr zrušené pre nález Ústavného súdu č. k. II.ÚS 675/2016-33 zo dňa 12.01.2017. Ústavný súd v náleze skonštatoval, že ak došlo v tomto prípade k nesprávnemu označeniu strany konania, hoci je zároveň zo žaloby dostatočne zrejmé, že ide o žalobu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. a žalovaným má byť štát, boli všeobecné súdy povinné tento nedostatok procesne prípustným spôsobom odstrániť. Ústavný súd výslovne uviedol: „Neuplatnenie osobitnej poučovacej povinnosti vo veci sťažovateľa konajúcich všeobecných súdov podľa názoru ústavného súdu v posudzovanej veci predstavovala taký závadný procesný postup, ktorým sa sťažovateľovi ako účastníkovi konania znemožnila realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva na účely ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Výklad, ktorý najvyšší súd uplatnil pri posudzovaní prípustnosti dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) OSP pri rozhodovaní o dovolaní sťažovateľa, považuje ústavný súd za prehnane formalistický, ktorý vo svojich dôsledkoch zasiahol do podstaty základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu a jeho práva na spravodlivé súdne konanie s účinkami denegationis iustitiae.“ Ak teda bolo povinnosťou všeobecných súdov vyzvať žalobcu na opravu vady žaloby a správne označenie žalovaného, je potrebné vychádzať z toho, že po oprave vady žaloby bol žalobný návrh uplatnený riadne už podaním žaloby, a to aj vo vzťahu k začiatku plynutia premlčacej lehoty. Akýkoľvek iný výklad by bol prehnane formalistický, pričom práve prehnaný formalizmus pri rozhodovaní v konaní vyčítal Ústavný súd všetkým súdom nižších stupňov v tomto konaní. Žalobný návrh tak bol uplatnený dňa 02.06.2010, a teda bol bezpochyby uplatnený pred uplynutím subjektívnej 3-ročnej aj objektívnej 10-ročnej premlčacej lehoty v zmysle § 19 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z.z. Žalovaný nárok ako celok tak súd nevyhodnotil ako premlčaný. Námietku premlčania súd vyhodnotil ako dôvodnú vo vzťahu k časti uplatnených úrokov z omeškania (odsek 44 nižšie).

29. Prvým nárokom žalobcu bolo zaplatenie sumy 975,76 EUR ako trov právneho zastúpenia v trestnom konaní, pričom jednotlivé požadované úkony vyplývajú z vyúčtovania odmeny advokáta JUDr. Ľubomíra Samuela zo dňa 20.09.2009 (č.l. 14). Tento nárok súd vyhodnotil ako čiastočne dôvodný. Nárok na náhradu trov konania vo výške tarifnej odmeny v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb vyplýva z § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z.; s týmto názorom sa stotožnil aj odvolací súd. Žalovaný po rozhodnutí odvolacieho súdu vo svojom vyjadrení zo dňa 29.01.2024 spochybnil výlučne sumu 11,82 EUR ako odmenu za neprímerane účtovanú náhradu výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné (tzv. režijný paušál) pri dvoch úkonoch právnej služby, a to účasti advokáta na hlavných pojednávaniach dňa 29.06.2007 a 10.10.2017. V oboch prípadoch advokát účtoval režijný paušál vo výške 11,82 EUR, pričom mu ale podľa žalovaného patril len vo výške 5,91 EUR. Súd sa s argumentáciou žalovaného stotožnil, nakoľko v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. môže advokát požadovať režijný paušál vo výške jednej stotiny výpočtového základu za každý úkon právnej služby, a to bez ohľadu na dĺžku jeho trvania. Ak teda hlavné pojednávanie trvalo viac ako dve hodiny, má advokát nárok na odmenu za každé začaté dve hodiny (§ 14 ods. 1 písm. d) vyhlášky v znení účinnom v roku 2007), ale vždy ide iba o jeden úkon právnej služby, za ktorý advokátovi prináleží len jeden režijný paušál. Účelne vynaloženým nákladom môže byť výlučne náhrada trov konania priznaná v zmysle vyhlášky; súd tak žalobcovi mohol pri oboch úkonoch priznať len sumu 5,91 EUR.

30. Žalovaný účelnosť ostatných nárokov na náhradu škody spočívajúcej v nákladoch na právne zastúpenie nerozporoval. Nad rámec uvedeného súd konštatuje, že všetky žalobcom žalované úkony zodpovedajú úkonom vykonaným podľa trestného spisu a zároveň ich výpočet zodpovedá príslušným ustanoveniam vyhlášky č. 655/2004 Z.z. a preto nebol dôvod tieto žalobcovi nepriznať. Súd tak vo vzťahu k žalovanému nároku 975,76 EUR vyhovel žalobe v rozsahu 963,94 EUR a žalobu zamietol v rozsahu 11,82 EUR.

31. Druhým nárokom žalobcu boli cestovné výdavky v sume 2.024,98 EUR, ktoré si žalobca uplatnil za 13 ciest motorovým vozidlom vykonaných v súvislosti s trestným konaním. Medzi stranami neboli sporné náklady na tieto cesty uvádzané žalobcom; sporné bolo, či tieto náklady tvoria škodu, ktorá žalobcovi vznikla, resp. či boli vynaložené účelne. Žalovaný v konaní namietal účelnosť vynaloženia nákladov na 7 z týchto ciest a zároveň namietal preukázanie použitia motorového vozidla otca žalobcu na dvoch ďalších cestách. Ostatné cestovné náklady žalobcu neboli medzi stranami sporné a súd ich preto žalobcovi priznal.

32. Žalovaný namietol dôvodnosť ciest na rokovanie žalobcu s U. Banskej Bystrice do Bratislavy a späť dňa 02.02.2006, 19.05.2006, 13.06.2006, 19.06.2006 a 30.10.2006. Uviedol, že minimálne cesty na rokovania dňa 13.06.2006, 19.09.2006 a 30.10.2006 neboli potrebné a účelné a veci bolo možné riešiť buď telefonicky alebo poštou. Žalobca sa k dôvodnosti týchto ciest vyjadril v podaní doručenom súdu dňa 28.09.2018, keď podrobne zdôvodnil účel jednotlivých ciest. Medzi stranami nebolo sporné, že U.. X. v trestnom konaní vyhotovil pre žalobcu odborné vyjadrenie, ktoré bolo relevantné aj pri rozhodovaní súdu v trestnom konaní. Súd na základe tvrdení žalobcu pokladal za preukázanú dôvodnosť cesty zo dňa 02.02.2006, keď sa žalobca so znalcom prvý raz osobne stretol, zoznámil a došlo k dohode na vypracovaní posudku. Súd taktiež za odôvodnené pokladal osobné stretnutie žalobcu so znalcom dňa 19.05.2006, keď žalobca odovzdal znalcovi varič rovnakého typu, aký mal podľa obvinenia v trestnom konaní byť príčinou požiaru, v súvislosti s ktorým bol žalobca v trestnom konaní obvinený. Keďže o potrebe získania tohto variča zo strany žalobcu sa žalobca dozvedel až na prvom stretnutí so znalcom, súd pokladal za logické, že získaný varič odovzdal na ďalšom stretnutí. Súd je toho názoru, že takýto varič by bolo možné poslať aj poštou, ak sa ale žalobca rozhodol doručiť ho osobne, nemožno to pokladať za neúčelné. Súd taktiež uznal za účelnú piatu cestu žalobcu za Ing. X., pri ktorej došlo k prevzatíu posudku, zaplateníu dohodnutej odmeny a vysvetleníu použitej metodiky. Opäť možno konštatovať, že tieto úkony bolo možné vykonať aj telefonicky, resp. poštou a bankovým prevodom, ak sa však žalobca z osobných dôvodov rozhodol prevzatie posudku aj úhradu ceny posudku realizovať osobne, nemožno to pokladať za neúčelné. Ako neúčelné však súd vyhodnotil ostatné dve cesty žalobcu za Ing. X. dňa 13.06.2006 a 19.09.2006. Podľa žalobcu pri treťom stretnutí došlo k doplnení informácií, napr. detailov k rozmerom a zariadeníu internátnej izby, v ktorej vznikol požiar. Taktiež došlo k dohode na obsahu a postupe spracovania posudku. Pri štvrtom stretnutí bol žalobca oboznámený so závermi pokusov znalca, a došlo k ujasneníu a doplneníu ďalších technických skutočností, resp. k verifikovaniu údajov. Tieto stretnutia objektívne nemožno vyhodnotiť ako účelné. Všetka žalobcom opísaná komunikácia mohla byť realizovaná telefonicky, resp. mohlo k nej dôjsť už na predchádzajúcich stretnutiach. Súd pokladá za neprimerané, aby žalobca až na treťom stretnutí znalca oboznamoval s rozmermi či zariadením internátnej izby, nakoľko ide o skutočnosti, ktoré mali byť jednoznačne komunikované znalcovi najneskôr na druhom stretnutí. Súd tak tieto cesty žalobcu vyhodnotil ako neúčelné a náklady za ne žalobcovi ako náhradu škody nepriznal. Súd tak žalobcovi nepriznal požadovaných 99,79 EUR (51,85 + 47,94) za pohonné hmoty a 176,98 EUR (88,49 * 2) za opotrebenie vozidla.

33. Žalovaný ďalej namietal účelnosť cesty žalobcu z Banskej Bystrice do Nitry a späť dňa 08.03.2006 za účelom nahliadnutia do vyšetrovacieho spisu. Žalovaný tvrdil, že táto cesta bola neúčelná, lebo dňa 09.03.2006 bolo žalobcovi a jeho obhajcovi poštou doručené upovedomenie povereného príslušníka PZ o možnosti preštudovať spis a podať návrhy na doplnenie vyšetrovania na OR PZ Nitra dňa 15.03.2006. Súd sa však s touto námietkou žalovaného nestotožnil, nakoľko žalobca ako obvinený má právo, ak to uzná za vhodné, nahliadnuť do vyšetrovacieho spisu, pričom žalobca dňa 08.03.2006 nemohol vedieť, že mu bude v ďalší deň dňa 09.03.2006 doručené upovedomenie o možnosti spisu preštudovať. Žalobca zároveň svoje právo nahliadať do spisu nijako nezneužíval; dňa 08.03.2006 išiel nahliadať po prvý raz. Z tohto dôvodu súd pokladal náklady na túto cestu žalobcu za účelne vynaložené.

34. Žalovaný ďalej namietal účelnosť cesty žalobcu z Banskej Bystrice do Nitry a späť dňa 24.04.2008 za účelom osobného doručenia ospravedlnenia z neúčasti na verejnom zasadnutí Krajský súd v Nitre

dňa 29.04.2008. Súd sa s touto procesnou obranou žalovaného stotožnil, nakoľko cestu motorovým vozidlom na Krajský súd v Nitre vyhodnotil ako neúčelnú. Zo strany žalobcu nebolo potrebné, aby svoju neúčast' vopred písomne ospravedlňoval, keďže zároveň nežiadal o odročenie verejného zasadnutia. Na verejnom zasadnutí sa zúčastnil jeho obhajca, ktorý mohol neúčast' žalobcu ospravedlniť osobne, a cesta žalobcu tak nebola potrebná ani účelná. Súd preto žalobcovi nepriznal požadované náklady za túto cestu v sume 28,73 EUR za pohonné hmoty a 51,45 EUR za opotrebenie vozidla.

35. Žalovaný nakoniec namietal, že žalobca v konaní nepreukázal, že žalobca na cesty z Prahy do Banskej Bystrice a späť v dňoch 28.06.2007 a 30.06.2007, resp. 09.10.2007 a 11.10.2007 využil motorové vozidlo jeho otca, keďže podľa žalovaného skutočnosť, že všetky ostatné cesty boli vykonané z Banskej Bystrice svedčí o tom, že otec žalobcu používal motorové vozidlo v Banskej Bystrici. S touto námietkou sa súd nestotožnil. Súd vyhodnotil tvrdenie žalobcu, že sám v danom čase motorové vozidlo nevlastnil a všetky cesty boli vykonávané na motorovom vozidle jeho otca za dôveryhodné. Ak potom mohol žalobca používať vozidlo evidované na jeho otca v čase, keď býval v Banskej Bystrici, pokladal súd taktiež za dôveryhodné, že aj po presťahovaní žalobcu za prácou do Prahy žalobca naďalej využíval toto vozidlo.

36. Z celkovej sumy žalovaných nákladov na cestovné tak súd v súlade s odsekmi 32 a 34 vyššie nepriznal žalobcovi náhradu škody za cesty dňa 13.06.2006, 19.09.2006 a 24.04.2008 v celkovej výške 356,95 EUR a priznal náhradu škody za ostatné cesty vo výške 1.668,03 EUR. Súd pre úplnosť uvádza, že výpočty žalobcu vo vzťahu k jednotlivým cestám zodpovedali príslušným ustanoveniam zákona č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách, resp. údajom z technického preukazu motorového vozidla.

37. Pre úplnosť sa súd taktiež stručne vyjadrí aj k námietkam voči výške škody spočívajúcej v nákladoch na cestovné prezentovaným v konaní ešte zo strany Ministerstva spravodlivosti SR v podaní doručenom súdu dňa 24.07.2018 (t.j. v čase, keď súd konal v mene žalovaného s Ministerstvom spravodlivosti SR), a to napriek tomu, že z podania žalovaného zo dňa 29.01.2024 nevyplýva, že by žalovaný na týchto námietkach trval, a žalovaný to neuviedol ani na pojednávaní dňa 23.04.2024 potom, ako súd skonštatoval, ktoré skutočnosti sú v konaní sporné. Skutočnosť, že držiteľom osvedčenia k motorovému vozidlu je otec žalobcu súd nepokladal za podstatnú, nakoľko súd akceptoval vyjadrenie žalobcu, že vysporiadanie medzi ním a otcom je vecou dohody medzi nimi a škoda vznikla v majetkovej sfére žalobcu. Rovnako nie je relevantné, že pri použití motorového vozidla so spotrebou 8,8 l/100 km nejde o šetrenie nákladov v porovnaní s použitím vlakovej alebo autobusovej dopravy. Pri posudzovaní účelnosti vynaloženia nákladov nie je podstatné, či zvolené riešenie je to s najnižšími nákladmi; podstatné je, aby vynaložené náklady boli účelné a použitie motorového vozidla (napriek existencii lacnejších možností dopravy) súd nevyhodnotil ako neúčelné.

38. Žalobca si nakoniec uplatnil nárok na náhradu za čerpanie dovolenky pri účasti na hlavných pojednávaniach dňa 29.06.2007 a 10.10.2007 v celkovej výške 172,19 EUR. Tvrdil, že skutočnosť, že za čerpanie dovolenky bola žalobcovi vyplatená náhrada mzdy je irelevantná, pretože jej vynúteným čerpaním bol žalobca ukrátený o čerpanie dvoch dní dovolenky, ktoré by inak využil na svoje zotavenie, a nie cestovanie na súdne pojednávanie. Keďže žalovaný nie je zamestnancom žalobcu, nemôže objektívne zabezpečiť, aby si tieto dva dni dodatočne vyčerpal, a jedinou logickou satisfakciou je dodatočné finančné odškodnenie vo forme ušlého zárobku za uvedené dva dni. Žalovaný žiadal žalobu v tejto časti zamietnuť, nakoľko dovolenka bola žalobcovi preplatená zamestnávateľom. Súd sa v tejto časti stotožnil so žalovaným a žalobu v tejto časti pokladal za zjavne bezdôvodnú. Žalobcovi žiadna finančná škoda alebo ušlý zisk čerpaním dovolenky nemohli vzniknúť, nakoľko žalobca mal dovolenku riadne preplatenú zamestnávateľom (čo žalobca nepopieral).

V dôsledku toho mu žiadna majetková škoda nevznikla a súd mu tak náhradu škody nemohol priznať. Súd pre úplnosť dodáva, že rovnaký názor vyjadril aj odvolací súd, ktorý v odseku 36 rozsudku č.k. 14Co/169/2019-309 uviedol, že žaloba sa mu v tejto časti nejaví dôvodnou, nakoľko ušlá mzda by mala byť krytá práve preplatením dovolenky.

39. Z vyššie uvedených záverov súdu zároveň vyplýva splnenie tretej podmienky na priznanie nároku na náhradu škody, ktorou je príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vzniknutou škodou. Z dokazovania je zjavné, že táto podmienka bola splnená. V prípade, ak by žalobcovi nebolo vnesené

obvinenie, nemohla by vzniknúť potreba jeho zastúpenia advokátom, potreba jeho účasti na úkonoch v trestnom konaní, ani potreba vypracovať odborné vyjadrenia Ing. X.. Všetky tieto náklady vznikli žalobcovi v priamej príčinnej súvislosti so vznesením obvinenia jeho osobe, a bez toho vznesenia by mu neboli vznikli.

40. Súd tak na základe všetkých vyššie uvedených skutočností priznal žalobcovi druhým výrokom tohto rozsudku sumu 2.631,97 EUR, ktorá pozostáva zo sumy 963,94 EUR ako škody vzniknutej uhradením odmeny advokáta a 1.668,03 EUR ako škody vzniknutej cestovnými nákladmi. Vo zvyšnej časti v celkovej výške 540,96 EUR (11,82 EUR odmena advokáta, 356,95 EUR cestovné náklady a 172,19 EUR náhrada za dovolenku) súd žalobu tretím výrokom tohto rozsudku zamietol.

41. Podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z.: „Ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.“

42. Súd ďalej rozhodoval o úrokoch z omeškania. Keďže žalovaný nereagoval na žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie jeho nároku, v zmysle § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. vznikol žalobcovi v dôsledku omeškania žalovaného nárok na úrok z omeškania uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie návrhu. Žalobca doručil žiadosť o predbežné prerokovanie Ministerstvu spravodlivosti dňa 09.09.2009, a lehota na odpoveď tak uplynula dňa 09.03.2010. Žalovaný sa do omeškania dostal dňa 10.03.2010. Výška úrokov z omeškania bola v súlade s § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu 10.03.2010, o osem percentuálnych bodov vyššia ako základná sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania. Keďže táto sadzba bola ku dňu 10.03.2010 vo výške 1%, vznikol žalovanému nárok na úroky z omeškania vo výške 9% ročne z neuhradenej sumy.

43. Súd je v zmysle § 216 ods. 1 CSP viazaný žalobným návrhom, a tento preto nemôže prekročiť. Žalobca si v žalobe uplatnil nárok na úrok z omeškania vo výške 2% ročne odo dňa 01.04.2010, súd by preto bez zmeny žalobného návrhu nemohol priznať úrok z omeškania od skoršieho dátumu ani vo vyššom rozsahu.

44. Žalobca podaním zo dňa 22.05.2018 doručeným súdu dňa 23.05.2018 rozšíril žalobný návrh, pričom súd tento rozšírený návrh pripustil uznesením schváleným na pojednávaní dňa 23.05.2018. V tomto návrhu žalobca uplatňoval úroky z omeškania zo žalovanej sumy vo výške 9% ročne odo dňa 29.04.2008 do zaplatenia. Vo vzťahu k rozšírenému nároku však žalovaný dôvodne uplatnil námietku premlčania; premlčané právo tak súd žalobcovi v súlade s § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemohol priznať. V zmysle § 101 Občianskeho zákonníka je premlčacia doba pri úrokoch z omeškania trojročná. Keďže žalobca rozšíril žalobný návrh podaním doručeným súdu dňa 23.05.2018, námietka premlčania bola dôvodne uplatnená vo vzťahu k akýmkoľvek nárokom žalobcu za obdobie do 22.05.2015. V dôsledku vyššie uvedených skutočností súd druhým výrokom tohto rozsudku priznal žalobcovi nárok na úrok z omeškania vo výške 2% ročne zo sumy 2.631,97 EUR od 01.04.2010 do 22.05.2015 a s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 2.631,97 EUR od 23.05.2015 do zaplatenia. Zároveň z dôvodu premlčania nároku tretím výrokom tohto rozsudku zamietol nárok na úrok z omeškania vo zvyšnom žalovanom rozsahu, t.j. v celom rozsahu do 31.03.2010 a v rozsahu nad 2% ročne do 22.05.2015.

45. Lehotu na plnenie peňažnej povinnosti súd v súlade s § 232 ods. 3 CSP určil v dĺžke 30 dní, keď vzal do úvahy administratívnu náročnosť vykonania úhrady zo strany orgánu štátu konajúceho v mene štátu.

46. Keďže súd žalobe aj pokiaľ ide o istinu aj pokiaľ ide o úroky z omeškania vyhovel len čiastočne, vo zvyšnej časti žalobu tretím výrokom tohto rozsudku žalobu zamietol.

47. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodoval podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a trovy konania priznal stranám podľa úspechu v konaní. Pri posudzovaní úspechu oboch strán súd zohľadnil aj § 256 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. Súd zastavil konanie v časti nároku vo výške 256,36 EUR, pričom toto zastavenie procesne zastavil žalobca, keďže vzal v tejto časti žalobu späť bez uvedenia dôvodu. Žalobca tak dosiahol úspech vo výške 2.631,97 EUR, čo predstavuje 76,7% zo žalovanej sumy (2.631,97 / 3.429,29) a neúspech vo výške 797,32 EUR (256,36 EUR zastavenie konania + 540,96 EUR zamietnutá žaloba), čo predstavuje 23,2%. Súd tak žalobcovi v súlade s ustálenou judikatúrou priznal štvrtým výrokom tohto rozsudku nárok na náhradu trov konania v rozsahu rozdielov medzi úspechmi strán, t.j. 53,5% (76,7 - 23,2).

48. O výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku podľa § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením vyšší súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 CSP), ktoré je možné podať v lehote 15 dní od jeho doručenia na Mestskom súde Bratislava IV. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie súdu, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného predpisu (zákon č. 233/1995 Z.z., Exekučný poriadok).